

Veliler ayrıldığında

İçindekiler

- 1 > Veliler ayrıldığında
- 1 > Çocuk Esirgeme Kurumu (De Raad voor de Kinderbescherming)
- 1 > Velilik devam eder
- 2 > Bilgilendirme ve danışma
- 2 > Kurumun rolü
- 3 > Kararı hâkim verir
- 3 > Yasal çıkış noktaları
- 4 > Daha ayrıntılı bilgi

Veliler kavramı ile aynı zamanda veli (varsa eşi), bakıcı(lar) veya çocuğu yasal temsil eden(ler) kastedilmektedir. Eş kavramı karı, koca veya nikâhı olmadan beraber yaşayan veya kayıtlı eşi olan veliler için kullanılmıştır. Çocuk kavramı ile 18 yaşına kadar olan çocuk ve gençler kastedilmektedir. Müşteri(ler) ile veli(ler) veya çocuk(lar) kastedilmektedir. Evlilik kavramı ile kayıtlı eş veya iki velinin ilişki halinde beraber yaşaması kastedilmektedir. Bu broşürde Boşanma kavramıyla ayrılmakta kastedilmektedir.

Veliler ayrıldığında

Velilerin ayrılması çocuklar için çok etkileyici bir olaydır. Bazı çocukların gelişiminde bunun getirdiği belirli sonuçlar olur. Eğer veliler arasında uzun süredir devam eden ağır çatışmalar varsa asıl bu durumda çocuklar zarar görürler. Çatışmaları kontrol altında tutarak ve çocuklarınızın bakımı ve yetiştirilmesi hakkında birbirinizle konuşmaya devam ederek, veliler onlara getirdiği olumsuz sonuçları kısıtlayabilirler. Her iki velide sorumluluklarını üstlenip çocuklara dair iyi anlaşmalar yapmaları çok önemlidir. Örneğin boşandıktan sonra veliler çocuklarının bakımını ve yetiştirilmesini nasıl bir düzene sokacaklarına ilişkin birlikte karar vermek zorundadır. Bunu veliler birlikte veya bir arabulucunun (mediator) yardımı ile çözemiyorlarsa eğer, hâkim bu konuda kesin kararı verir. Bu kararı Çocuk Esirgeme Kurumu'nun vereceği tavsiyeye dayanarak alabilir. Bu broşürde bunun ne anlama geldiğini okuyabilirsiniz.

Çocuk Esirgeme Kurumu

Bir çocuk gelişimi konusunda velilerine bağlıdır. Çocuğun bağımsız bir yetişkin olabilmesi için veliler ona bakması ve yetiştirmesi gerekir. Veliler bu sorumluluğu yerine getiremezlerse çocuğun sağlıklı ve dengeli gelişim hakkı tehlikeye girer. Böyle bir durumda çocuğun bu hakkını güvence altına almak devlet kurumu olarak Çocuk Esirgeme Kurumu'nun görevidir.

Kurum hakkında genel bilgiyi *Çocuk Esirgeme Kurumu hakkında (Over de Raad voor de Kinderbescherming) - Her çocuğun korunma hakkı vardır (Ieder kind heeft recht op bescherming)* - adlı broşürde bulabilirsiniz. 4. Sayfada broşürü nereden temin edebileceğiniz yazılıdır.

> Çocuk odak noktasıdır

Güç durumlara düşen (veya düşme tehlikesi) olan çocukların haklarını gözetmek Çocuk Esirgeme Kurumu'nun görevidir. Bu nedenle Kurum'un çalışmalarında çocuğun çıkarları en başta gelir. Kurum çalışanları aynı zamanda Kurum'un araya girmesinin veliler ve çocuklar için duygusal ve etkileyici bir durum olabileceğinin de farkındadırlar.

Velilik devam eder

Boşanma hiçbir zaman anne ve babalığınızın sona erdiği anlamına gelmez. Boşanan velilerin temel olarak velilik hakları korunur. Bu, ayrıldıktan sonra çocuklarınızın bakımına ve yetiştirme görevlerine ilişkin birlikte iyi anlaşmalar yapmak zorunda olduğunuz anlamına gelir, örneğin: çocukların nerede ikamet edeceği, şahsi ilişkiler nasıl düzenleneceği ve birbirinizi nasıl bilgilendireceğiniz gibi.

> Çocuklarınızın size ihtiyacı vardır

Evliliğiniz veya ilişkiniz boyunca eşiniz ile birlikte çocuklarınızdan yasal olarak siz sorumlusunuz ve velayet hakkı her ikinize de aittir. Örneğin birlikte beslenme, giysi, ikamet ve eğitim gibi konuları sunacaksınız, fakat aynı anda sevgi ve ilgi de göstereceksiniz. Çocuklarınızın bunun için her ikinizin bakımına da ihtiyacı vardır. Siz ve eşiniz ayrılmaya karar verdiğinizde, çocuklara ilişkin sorumluluğunuz değişmez. Sizler yine çocuklarınızın annesi veya babası olarak kalırsınız.

> Yasal çıkış noktaları

Ayrılan velilerin yasalara göre temel olarak çocukları üzerindeki velayet hakları korunur. Bu yüzden boşandıktan sonra da onlardan sorumlusunuzdur. Fakat hâkim bu çıkış noktasına rağmen başka bir karar verebilir. Ayrıca yasada çocuğun velayet hakkına sahip olmayan velinin de çocuklarla şahsi ilişkisinin olabileceği yer almaktadır. Bu veli de bilgilendirilme ve danışılma hakkına sahiptir (sütuna bakınız). Yine hâkim, çocukların çıkarı için bu çıkış noktasıyla aynı fikirde olmayıp farklı bir karar verebilir. Bu broşürün 3. sayfasında yasal çıkış noktalarıyla ilgili daha ayrıntılı bilgi bulabilirsiniz.

> Anlaşmalar yapmak

Ayrılan veliler arasında uzun süredir devam eden ciddi çatışmalar varsa, örneğin çocuklar hakkında, çocukların gelişimini tehlikeye sokar. Bu nedenle boşanmanın getirdiği sonuçları mümkün olduğunca azaltmanız çocuklarınız açısından çok önemlidir. Çocukların bakımını aranızda nasıl paylaşacağınızla ilgili veliler olarak aranızda anlaşmanız gerekmektedir. Çocuklarınızın nerede ikamet edeceğine, şahsi ilişkileri nasıl düzenleyeceğinize ve çocuklarınız hakkında diğer veliyi nasıl bilgilendirip onun da fikrini (danışmak) almaya dair kararlar almalısınız. Yapılan bu anlaşmaları bir ebeveyn planında sabitleştirirsiniz. Bu plan hakkındaki daha ayrıntılı bilgiyi bu broşürün 3. sayfasında okuyabilirsiniz. Veliler olarak birlikte yapmış olduğunuz anlaşmaları yerine getirmeniz de çocuklar için çok önemlidir.

> Birlikte bir çözüme varamıyorsanız

Birlikte iyi anlaşmalar yapmakta veya daha önceden yapılmış olan anlaşmaları yerine getirmekte zorlanıyorsanız, o zaman örneğin bir akrabasının, arkadaşın veya resmi bir arabulucunun sizlere arabuluculuk yapmasını isteyebilirsiniz. Bu da bir sonuç vermiyorsa, bununla ilgili olarak hâkimin bir karar vermesi gerekir ve mahkemedeki davaya katılmanız için size bir celpname gönderilir. Hâkim sizi yine de aranızdaki anlaşmazlığa ilişkin arabuluculuk yapılması için bir resmi arabulucuya veya hizmet veren bir kuruma sevk edebilir. Diğer bir olasılık ise, hâkimin, duruşma esnasında Çocuk Esirgeme Kurumu'ndan araştırma yapmasını ve tavsiye vermesini talep etmesi olabilir. Kurum'un bu görevi 2. sayfada açıklanmaktadır.

Bilgilendirme ve danışma

Çocuklarla birlikte yaşayan veli, diğer veliyi çocuklarla ilgili önemli hususlar hakkında bilgilendirmelidir. Çocukların okul performansları veya sağlık durumları gibi konular bazı örneklerdir. Buna bilgilendirme hakkı diyoruz. Bunun yanı sıra çocuklarla birlikte yaşaya veli, çocuklara ilişkin önemli kararlarda diğer velinin görüşünü de almalıdır. Buna danışma hakkı denir. Velayet sadece bir velide ise velayet sahibi olan veli kararları nihayetinde kendi başına alabilir. Velilerden birinin talebi üzerine hâkim diğer velinin nasıl bilgilendirilip ona nasıl danışılacağını belirler.

Kurumun rolü

Birlikte hala çocuklara ilişkin bakım ve yetiştirme görevleri hakkında anlaşmaya varamıyorsanız eğer, hangi uygulamanın getirileceğine dair kararı bu durumda hâkim verir. Hâkim, Çocuk Esirgeme Kurumu'nun tavsiyesine başvurabilir. Böyle bir durumda, bir kurum araştırmacısı çocuklarınız açısından bakım ve yetiştirme görevlerinin en iyi şekilde nasıl paylaştırılması gerektiğine ilişkin bir araştırma yapar. Kurum'un çalışma şekli *Kwaliteitskader'da* (Kalite çerçevesi) resmi olarak kaydedilmiştir. Kalite çerçevesi ile ilgili bilgiyi *Çocuk Esirgeme Kurumu hakkında - Her çocuğun korunma hakkı vardır (Over de Raad voor de Kinderbescherming - Ieder kinde heeft recht op bescherming)* adlı broşürde bulabilirsiniz.

> Araştırma

Kurum hangi paylaşımın - uzun vade de göz önünde bulundurularak - çocuklarınız için en iyisi olduğunu araştırır. Kurum'un bir çalışanı, yani Kurum araştırmacı, çocuklara ilişkin olabildiğince iyi bir izlenim edinmeye çalışır. Araştırmacı sizinle, diğer veliyle ve çocuklarınızla görüşür. Çocuğunuz henüz iyi konuşamıyorsa, araştırmacı onları gözlemleyebilir de. Kurum araştırmacı muhtemelen bir öğretmen veya yardım veren görevliler gibi diğer ilgililerle de konuşur.

Kurum araştırmacı araştırması sırasında bir davranış uzmanı ve gerekirse bir hukuk uzmanı tarafından da desteklenebilir. Ortak bir görüşmede araştırmaya ilişkin kararı onlar alırlar. Veli ile çocuk arasındaki münasebeti değerlendirmek amacıyla da bir davranış uzmanına devreye sokulabilir. Araştırma hakkındaki nihai sorumlu Kurum araştırmacısının yöneticisidir. Kurum araştırmacı sizi araştırma hakkında bilgilendirir.

> Çocuk Esirgeme tedbiri

Araştırmanın neticesinde, boşanmanın getirdiği sorunların yanı sıra, çocuk yetiştirmede veya aile içerisinde ciddi problemlerin olduğu ortaya çıkabilir. Bu durumda Kurum, yetiştirme durumuna ilişkin daha ayrıntılı araştırma yaptıktan sonra, hâkimden bir çocuk esirgeme tedbiri almasını talep edebilir. En hafif tedbir vesayet ve denetim altına alma tedbidir. Bununla velilerin velayeti kısmen sınırlandırılabilir. Bu, çocuk ve velilere yetiştirme problemlerinin çözümlenmesinde yardımcı olmak üzere bir aile koruması tayin edileceği anlamına gelir. Kurum bu talepte ancak, velayet sahibi olan veli(ler)in isteğe bağlı yardım hizmetinin verilmesini kabul etmedi(kleri)ği veya yetersiz şekilde kabul edildiği durumda ve çocuğun gelişimi, ortadaki durumdan dolayı zarar görmekte ise bulunabilir.

Vesayet ve denetim altına alma ve diğer çocuk esirgeme tedbirleri ile ilgili ayrıntılı bilgiyi *Çocuk yetiştirmek sorun oluyorsa (Als opvoeden een probleem is)* ve *Çocuğunuz vesayet ve denetim altına alınırsa (Als u kind onder toezicht gesteld wordt)* adlı broşürlerde okuyabilirsiniz. 4. Sayfada broşürü nereden temin edebileceğiniz yazılıdır.

> Rapor ve tavsiye

Kurum araştırmacı araştırmasını bir rapor ile sonuçlandırır. Araştırmacı bu raporda, araştırmacının akışını izah eder ve çocuklarınızın gelişimini ve durumunu açıklar. Kurum araştırmacı aynı zamanda sizin, diğer velinin, çocukların ve varsa diğer ilgili kişilerin görüşlerine de yer verir. Son olarak, çocuklar için hangi velinin yanında kalmalarının en uygunu olacağı veya bakım ve yetiştirilmeyle ilgili sorumlulukların nasıl düzenlenmesi gerektiği gibi konularda hâkime tavsiyede bulunur. Kurum araştırmacı taslak raporunu sizinle, diğer veliyle ve yaşlarına bağlı olarak çocuklarla da görüşür. Yanlış belirtilmiş olan konular düzeltilebilir veya çıkartılabilir. Diğer görüşler ise rapora eklenir veya rapora ek olarak ilştirilir. Böylelikle rapor kesinleşir ve hâkime gönderilir. Nihai raporun bir nüshası her iki veliye ve çocuğunuza (on altı yaş ve üzeri) verilir.

Kararı hâkim verir

Hâkim karar verirken Çocuk Esirgeme Kurumu'nun tavsiyesini de dikkate alır. Ayrıca sizin, diğer velinin ve çocukların görüşlerinin de rolü önemlidir.

Hâkim Çocuk Esirgeme Kurumu'nun tavsiyesini içeren raporu aldıktan sonra davanızı mahkemede sizin ve diğer velinin (ve olası avukatların) hazır bulunduğu bir oturumda görür. Hâkim sizin ve diğer velinin görüşlerini alır; ayrıca avukatlar da söz alabilir. Çocuklar on iki yaş ve üzeri olduğu durumlarda hâkim, çocukların da bu konudaki görüşlerini almak zorundadır. Bu, veliler bulunmaksızın yapılır. Hâkim on iki yaş ve altı çocukların görüşlerini de sorabilir fakat bu mecbur değildir. Hâkim, başka şeylerin yanı sıra Kurum'un tavsiyesi ve duruşmada duyduklarını da değerlendirerek, çocuklarınızın bakım ve yetiştirilme görevlerine ilişkin paylaşımın yapılmasına yönelik bir karar verir. Hâkim burada kendi değerlendirmesini yapar. Kurum'un verdiği tavsiyeye uymak mecburiyetinde değildir.

Yasal çıkış noktaları

Yasada, çocukları da yakinen ilgilendiren boşanmalar söz konusu olduğunda geçerli olan, bazı çıkış noktaları şart koşulmuştur. Her iki veli temel olarak velayet haklarına sahip olmaya devam ederler, çocuklar ve velilerin şahsi ilişki hakkı vardır, bakım sunmayan velinin bilgi alma hakkı vardır.

> Müşterek velayet

Velilerin temel olarak ayrıldıktan sonra da çocuklarına ilişkin müşterek velayet hakları korunmaktadır. Siz ve diğer veli çocukların nerede ikamet edeceklerini birlikte belirlersiniz. Aynı zamanda her ikinizde onların bakımı ve yetiştirilmesinden sorumlu olmaya devam edersiniz. Bunun dışında çocuklarla ilgili bütün önemli kararları birlikte alırsınız. Her iki velinin de bilgi ve danışma hakkı vardır.

İstisna

Siz veya diğer veli, hâkimden ikinizin ortak sahip olduğu velayeti velilerden tek birisine vermesi talebinde bulunabilirsiniz. Hâkim ancak, çocukların veliler arasında sıkışıp kalacağı veya kendilerini kaybedeceklerine yönelik kabul edilemez bir risk olduğu ve durumun düzeleceğine yönelik bir ümit olmadığı durumda bu talebi kabul eder. Tek başına velayetten sorumlu olan veli (velyeti taşıyan veli) çocukların nerede kalacağını belirleyebilir.

Velayeti değiştirmek

Çocuklarınızın durumları değiştiği takdirde, başka bir velayet düzenlemesinin çocuklar için daha iyi olacağını düşünebilirsiniz. Sizin durumunuzda velayette bir değişikliğin mümkün olup olmadığını avukatınızla görüşmeniz gerekmektedir.

> Ebeveyn planı

Ayrılan veliler bir ebeveyn planı hazırlamaya mecburdurlar. Bu planın içerisinde bakım ve yetiştirme görevlerinin paylaşımı, nafaka ve bilgi alış veriş konularında velilerin birbirleriyle yaptıkları anlaşmalar bulunmaktadır. Yasa, velileri anlaşmaları yaparken çocukları, yaşları ne olursa olsun, ne şekilde dahil ettikleri ve çocuklara nasıl bilgi verdiklerini bildirmelerini de velilere mecbur tutmaktadır.

> İrtibat ve şahsi ilişki

Çocuklar ve velilerin birbirleriyle şahsi ilişki hakları vardır ve bu veliler ayrıldıktan sonra da geçerlidir. Velayet hakkının her iki velide olması durumunda çocuk yetiştirme ve bakımı konusunda görev paylaşımından bahsederiz ve veli ile çocuk arasında görüşme söz konusudur. Gerektiğinde bu görüşme geçici olarak iptal edilebilir. Boşanma sonrası velilerden sadece birinde velayet hakkı varsa bu durumda şahsi ilişkiden bahsederiz. Bu veli diğer veliyle çocukların ne zaman ve kaç kez göreceğine dair bir şahsi ilişki düzenlemesi anlaşılabilir. Bu şahsi ilişki düzenlemesi mahkeme tarafından da belirlenebilir.

İstisna

Hâkim velayet sahibi olmayan veliyi, çocuklarla olan şahsi ilişkisinden menedebilir. Velayet sahibi veli böyle bir talepte bulunabilir. Hâkim sadece aşağıdaki yasal menetme gerekçelerinden bir veya birden fazlası söz konusu olduğunda menetme kararı verir.

- Diğer veliyle olan şahsi ilişki çocukların zihinsel ve bedensel gelişiminde ciddi derecede olumsuzluk doğuruyor;
- Diğer veli, çocuklarla şahsi ilişkisinin olması için uygun veya yeterli değildir;
- Çocukların on iki yaş veya üzeri olup diğer veli ile şahsi ilişkiye karşı ciddi itirazlarının olması. Bu konuda hâkimi bilgilendirdiler;
- Diğer veli ile olan şahsi ilişkinin başka sebeplerden dolayı çocukların ağır basan çıkarları açısından ihtilaf yaratıyor.

Velayet hakkı olan veliyi geçici bir süre için şahsi ilişkiden menetmeyi düşündüğü durumda da hâkim bu menetme gerekçelerini kullanır.

Daha ayrıntılı bilgi

> Başka sorularınız mı var?

Çocuk Esirgeme Kurumu'nun çalışmaları hakkında başka sorularınız mı var? Bu sorunuzu irtibat halinde olduğunuz Kurum görevlisine iletiniz. Veya yakınınızdaki bir şubeyle temasa geçiniz. Şubelerin adres ve adres tarifleri www.kinderbescherming.nl adlı internet sayfasında yazılıdır.

Bu internet sayfasında ayrıca Kurum'un birlikte çalıştığı kuruluşlar hakkında da bilgi bulabilirsiniz.

> Diğer broşürler

Boşanma hakkında

- *Boşanyorsunuz** (U gaat scheiden)
- *Velayet, şahsi ilişki, bilgi** (Gezag, omgang en informatie)
- *Ayrılmak... Ya çocuklar?** (Uit elkaar...En de kinderen dan?)
- *Velilerin boşanyorsa* (Als je ouders uit elkaar gaan)

Kurum'un çalışmaları hakkında

- *Çocuk Esirgeme Kurumu hakkında - Her çocuğun korunma hakkı vardır*
- *(Over de Raad voor de Kinderbescherming - Ieder kind heeft recht op bescherming)*

Bu broşürleri aşağıdaki yerlerden temin edebilirsiniz:

- www.kinderbescherming.nl
- Kurum'un tüm şubelerinden

* Bu broşürleri sadece Rijksoverheid.nl adresinden temin etmek mümkündür.

Yayın bilgileri

Adalet ve Güvenlik Bakanlığı

Raad voor de Kinderbescherming | Landelijke Staf Organisatie

Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag

www.kinderbescherming.nl

Ocak 2015

Bu broşürde verilen bilgilere dayanılarak herhangi bir hak talep edilemez.